

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2005, þriðjudaginn 8. febrúar, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Eiríkur Áki Eggertsson, Grétar Grétarsson, Gunnar Viðar og Íris Ösp Ingjaldsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 26/2004**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F, hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 8. nóvember 2004, með kvörtun A, f.h. sóknaraðila, dagsettri 8. október 2004. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 8. nóvember 2004, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 3. desember 2004. Bréfið var sent umboðsmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 9. desember 2004, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Þær bárust með bréfi umboðsmanns sóknaraðila, dagsettu 26. desember 2004. Með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 3. janúar 2005, var óskað eftir frekari upplýsingum og gögnum frá varnaraðila. Bárust þau með bréfi hans, dagsettu 18. janúar 2005.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 28. desember 2004, 15. janúar og 8. febrúar 2005.

II.

Málsatvik.

Hinn 3. júní 1999 gaf B, út skuldabréf nr. C til varnaraðila, að fjárhæð kr. 2.500.000. Tókst sóknaraðili á hendur sjálfskuldarábyrgð á láninu, ásamt D, og E, Gerðar voru breytingar á greiðsluskilmálum bréfsins 31. janúar 2000, 12. september 2000, 30. janúar 2001 og 3. október 2001. Er höfuðstóll bréfsins nú kr. 3.300.058. Vanskil urðu á greiðslu bréfsins og var sóknaraðila ásamt öðrum ábyrgðarmönnum og skuldara birt greiðsluáskorun, dagsett 31. júlí 2002. Varnaraðili gerði hinn 8. júlí 2004 fjárnám fyrir kröfum sínum í eignarhluta sóknaraðila í fasteigninni G, og óskaði hinn 26. ágúst 2004 eftir nauðungarsölu á eigninni.

Hinn 30. janúar 2000 gaf B, út skuldabréf nr. H til varnaraðila að fjárhæð kr. 2.430.000. Tókst sóknaraðili sömuleiðis á hendur sjálfskuldarábyrgð á þessu láni, auk áðurnefndrar D, og I. Skilmálum bréfsins var breytt með samkomulagi, dagsettu 3.

október 2001. Vanskil urðu á greiðslu bréfsins og var sóknaraðila ásamt öðrum ábyrgðarmönnum og skuldara birt greiðsluáskorun, dagsett 31. júlí 2002.

Hinn 10. júní 2003 gerði áðurnefndur I, og J, samkomulag við varnaraðila um greiðslu ábyrgðarskuldbindinga vegna B, ehf. Sagði í samkomulaginu að þau myndu greiða upp fimm tilgreindar skuldir, þ.á m. samkvæmt skuldabréfi nr. H, með greiðslu á samtals kr. 4.000.000, þ.e. kr. 1.000.000 sem greiðst hefðu 20. mars 2003 og kr. 3.000.000 sem greiðast skyldu á samningsdegi. Þá var tekið fram að þegar síðari greiðslan hefði verið afhent væri um að ræða „fullnaðargreiðslu á [tilgreindum] ábyrgðarskuldbindingum, auk annarra ábyrgðarskuldbindinga sem til kunna að vera og tengjast rekstri B, og ábyrgðaraðilar eru í ábyrgð fyrir." Síðar sagði: „[Varnaraðili] lýsir því yfir að með ofangreindum greiðslum eru kröfur hans á hendur ábyrgðaraðilum vegna B, að öllu leyti fallnar niður." Sóknaraðili vottaði ofangreint samkomulag. Samkvæmt gögnum málsins var I, leystur undan ábyrgð sinni með greiðslu á kr. 700.000 hinn 20. júní 2003.

Með bréfi K, dagsettu 15. október 2004, var óskað eftir niðurfellingu ábyrgðarskuldbindinga allra ábyrgðaraðila. Bréfinu var ekki svarað.

Mál þetta barst úrskurðarnefnd með kvörtun, dagsettri 8. október 2004.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili gerir þær kröfur að skuldabréf nr. H verði talið greitt að fullu en til vara að að ábyrgð sín á skuldabréfinu verði ógilt ásamt vöxtum og kostnaði. Þá krefst sóknaraðili þess að ábyrgð sín á skuldabréfi nr. C, verði ógilt ásamt vöxtum og kostnaði. Loks gerir sóknaraðili þá kröfu að nafn hennar verði máð úr vanskilaskrá, fjárnám afturkallað og framhaldssala sömuleiðis.

Sóknaraðili kveðst hafa gengið í ábyrgð fyrir dóttur sína og fyrirtæki hennar, B, Hafi skuldir verið gjaldfelldar og í framhaldi gengið að sóknaraðila sem ábyrgðarmanni eftir að dóttir hans og B, urðu gjaldþrota. Kveður sóknaraðili tilgreinda meðábyrgðarmenn sína hafa greitt skuldabréf nr. H, hinn 10. júní 2003, en varnaraðili hafi þrátt fyrir það gert fjárnám fyrir eftirstöðvum bréfsins. Að því er varðar skuldabréf nr. C, kveðst sóknaraðili hafa verið ábyrgðarmaður á bréfinu fyrir einkahlutafélag dóttur sinnar og hana sjálfa. Hafi varnaraðili gert fjárnám hjá sóknaraðila vegna ábyrgðarskuldarinnar og beðið um framhaldssölu á eign hennar.

Sóknaraðili kveður varnaraðila hafa verið skylt að meta greiðsluhæfi aðalskuldara bréfanna, B, og aðstandanda þess. Vísar sóknaraðili í því skyni til 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga. Þá telur sóknaraðili varnaraðila ekki hafa gætt að 4. og 5. gr. samkomulagsins.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili bendir á að samkomulag um notkun sjálfskuldarábyrgða eigi ekki við þegar um sé að ræða skuldir fyrirtækja og vísar í þeim efnum til 2. gr. samkomulagsins. Hafnar varnaraðili því að á honum hafi hvílt einhver skylda til að meta greiðslugetu aðalskuldara, B, og telur því engar ástæður geta réttlætt ógildingu ábyrgða sóknaraðila.

Varnaraðili kveður samkomulag sitt við I, og J, fela það í sér að gegn greiðslu á kr. 4.000.000 muni varnaraðili ekki ganga frekar að þeim tveimur vegna fimm ábyrgðarskuldbindinga þeirra vegna B. Komi skýrt fram í samkomulaginu að með ábyrgðaraðilum sé átt við I, og J, þar sem rætt sé um fullnaðargreiðslu á ábyrgðarskuldbindingum sé átt við fullnaðargreiðslu I, og J, á ábyrgðarskuldbindingum þeirra.

V.

Niðurstaða.

Sóknaraðili krefst ógildingar á ábyrgðarskuldbindingum sínum í þágu B, samkvæmt tveimur skuldabréfum. Byggir sóknaraðili kröfur sínar á samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsettu 1. nóvember 2001.

Í málinu liggur ekki annað fyrir en að sóknaraðili hafi af fúsum og frjálsum vilja gengist í þær ábyrgðir sem fyrr greinir. Verður hann sjálfur að bera ábyrgð á þeim gjörðum sínum. Þá getur sóknaraðili ekki reist kröfur sínar um ógildingu ábyrgða sinna á samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, sem eins og felst í heiti samkomulagsins og nánar er kveðið á um í 2. gr. samkomulagsins, á eingöngu við um ábyrgð á skuldum einstaklinga. Tekur það því ekki til ábyrgða á skuldum einkahlutfélags. Verður því að hafna kröfu sóknaraðila um ógildingu ábyrgða hans.

Kemur þá næst til skoðunar hvort önnur ábyrgðarskuld sóknaraðila, þ.e. samkvæmt skuldabréfi nr. H, teljist að fullu greidd samkvæmt samkomulagi varnaraðila við I, og J, dagsettu 10. júní 2003. Í upphafi samkomulagsins kemur fram að I, og J, séu í samningnum nefnd ábyrgðaraðilar sem geri við varnaraðila samkomulag um greiðslu ábyrgðarskuldbindinga. Sóknaraðili er vottur að rétttri dagsetningu, undirskrift og fjárræði aðila samningsins en er ekki sjálfur aðili að honum. Í samkomulaginu kemur fram að kr. 4.000.000 sé fullnaðargreiðsla á fimm nánar tilgreindum ábyrgðarskuldbindingum, auk annarra ábyrgðarskuldbindinga sem til kunni að vera og tengjast rekstri B, og I, og J, séu í ábyrgð fyrir. Er því síðan lýst yfir af hálfu varnaraðila að með greiðslunni séu allar kröfur hans á hendur ábyrgðaraðilum, þ.e. I, og J, að öllu leyti fallnar niður. Ekki er unnt að túlka samkomulagið svo að varnaraðili hafi með því fallið frá kröfum á hendur öðrum ábyrgðaraðilum en tilgreindir eru í samkomulaginu sjálfu, þ.e. I, og J, Getur sóknaraðili því ekki byggt rétt sinn á samkomulagi þessu milli þeirra tveggja og varnaraðila. Er varnaraðili því heimilt að krefja sóknaraðila um eftirstöðvar skuldar samkvæmt skuldabréfi nr. H, að frádregnum innborgunum.

Með vísan til framanritaðs verður að hafna öllum kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækið F, er hafnað.

Reykjavík, 8. febrúar 2005.

Guðjón Ólafur Jónsson

Eiríkur Áki Eggertsson

Grétar Grétarsson

Gunnar Viðar

Íris Ösp Ingjaldsdóttir